

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Io. Baptistæ Portæ Neapolitani Magiæ Naturalis Libri
Viginti**

Della Porta, Giambattista

Frankfurt, 1607

Promoemivm.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70772](#)

IO. BAPTISTÆ
PORTÆ NEAPOLITA-
NI, MAGIÆ NATVRALIS
LIBER QVARTVS.

Oeconomia docetur, quæ parua familiaris re-
iactura domesticas res parat, & par-
tas conseruat.

PRO O E M I V M.

X animalibus, & plantis ad Oe-
conomiam transueti sumus, ibi te-
nem animalia, & fructus inuisos,
varios, & nostris usibus accom-
modos parauiimus, nunc nil seuisse
ac procreasse vidi sumus, nisi qua
immensa impensa seruimus, & produximus, hic qua
ope seruari possint, doceremus, & contra algentium, vel
estuantium cœli iniurias inuictos redderemus, vt suo
tempore promi possint. Impij & segnis hominis for-
ret, vt quæ tanto labore, & diligentia parauerit, sa-
tis incuriosè tabescere, & mori cogas: oportet igitur
qualis in generandis solers, talis in conseruando di-
ligens videaris. Et paterfamilias, qui fructus condit,
non paruam cibariorum partem per byemem habe-
bit: nam pro pulmentario cedunt. Inquit M. Var-
ro, nemo enim fructus condit, nisi ut premat, & pro-
mit,

mit, aut quod sint tuenda, aut vtenda, aut vendenda. Nos primo maiorum nostrorum adinuent & narrabimus, quorum studium & cura circa hac non segnis, aut indiligens fuit, sed accurata diligentia, varijsq; modis multa adinuenerint, adinuenta fideliter posteritatis memoria mandauerint. Post, quæ vera nouimus, declarabimus, passimque nostra intermiscendo, quæ ad rem potiora visa sunt, & quorum frequentius periculum fecimus. Adijcimus præterea nonnullas panis, vini, aceti, & olei confectiones, aliaque patris am. non partus momenti, sed maximi emolumenti, ut minimis impensis rei familiari consulat: naturales semper causas intermittendo, ut ipsi perfecte cognitis, facile quis inuenias, & faciat. Sed negotium auspiciemur.

Quomodo fructus in sua arbore seruari possint.

C A P. I.

VT igitur à fructibus incipiamus, seruantur & huius floresque vel in propria parente, vel ab ea collecti, dicemus primo, quomodo in sua quaque arbore seruari possint, narrabimusque quæ ab antiquioribus, mox quæ à nobis adinuenta, & experta fuerint. Maiores nostri quum fructus in arboribus perdurare vellent, eos primum trunko vel ramis alligabant, ne à tempestatibus concuterentur, affigerenturque. Præterea succum intercipiebant, qui eis maturitatem asserebat: nam sunt quidam fructus, qui ybi maturitatem conceperint, non immorantur in arbore: sed caduci delabuntur, et si quoque nemo concusserit, sunt & qui diutius in arbore immaneant. Etiam ut a Solis & gelu iniurijs vindicarent, munimentis quibusdam eos tegebant, vel ne ab avibus depascerentur. Vnde si velimus